

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

сожалению, в силу разных обстоятельств, прежде всего политических, эта работа не была доведена до конца.

Этот вопрос не решен и ныне. В результате перекраивания политической карты мира он стал еще более актуален. Мы вновь теряем истоки своей культуры – музейные коллекции и предметы старины. И возвращение их зависит уже не только от самой Украины, но и поддержки мирового сообщества.

1. Макаренко М. Запорізькі клейноди в Ермітажі : Корогви / М. Макаренко // Україна. - 1924. - Кн. 3. - С. 25-38.
2. Німенко Н.А. Матеріали до біографії М.О. Макаренка у фонді ВУАК Інституту археології НАН України / Н.А. Німенко // Сумська старовина. - 2005. - № XVI-XVII. - С. 149-166.
3. Новицький О. Здобутки українського мистецтвознавства та археології за десятиріччя після Жовтневої революції / О. Новицький // Пролетарська правда. - 1927. - № 255. - С. 7.
4. Треба подбати про передачу з Москви експонатів українських музеїв // Пролетарська правда. - 1927. - № 4. - С. 4.
5. РСФСР возвращает Украине ряд художественных ценностей // Вечерний Киев. - 1929. - № 37. - С. 3.

ІНТЕРПРОФЕСІЙНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР Р. БАБОВАЛА– ЛІКАРЯ-РАДІОЛОГА

*Яременко Л. М., ст. викл. каф. журналістики та філології
(Сумський державний університет)*

Інтерпрофесійна медична мова на сучасному етапі позначена впливом антропоцентризму (людина як найвища цінність) на тлі підвищеної уваги до національних культурних традицій, крос-культурних явищ. Слушною є думка Ботвини Н., що «... мова виконує функцію зв'язку між народами, ... відбувається «переливання» духовних цінностей, транспортування їх іншими мовами...» [1,11] Провідниками виступають сучасні лікарі високого класу, що стають поетами, перекладачами. Серед таких Р. Бабовал, 55-річний життєвий шлях якого пройшов у Бельгії, далеко від України, віддзеркалюючи третє покоління української еміграції.

Феномен цієї особистості полягає в тому, що професійне становлення Романа Бабовала як лікаря з радіотерапії, онкології та ядерної діагностичної медицини відбулося на медичному факультеті франкомовного Лювенського університету, де здобув ступінь доктора

наук та дипломи з двох спеціалізацій (місто-музей Лювен – потужний науковий і освітній центр біля Брюсселя). Цей навчальний заклад має давні традиції підготовки студентів з України ще з 30-их рр. ХХ ст., навчання яких фінансував митрополит А. Шептицький. Отже, усвідомлення себе європейцем у широкому сенсі цього слова відбулося, на нашу думку, саме там – на авторській сторінці в Інтернеті він написав: *«Я не є дерево, що його пересадили проти волі в іншу землю. Я – дерево, що виростало на іншій землі зовсім природно»*. А починався академічний шлях з навчання у Малій папській семінарії (1962-1968) у Римі (диплом якої визнають більшість університетів світу).

Пам'ятаючи про небезпеку *«примітивного спрощеного біографізму»* [2,7], Р. Бабовал, при всіх суворих законах семінарії, відірваності від світу дитинства, здобув ґрунтовну освіту, виховав витончений смак, своє особливе світобачення. Тут 1967р. з'являються перші поезії й твори українською та французькою мовами, переклади з італійської на українську мову.

Інтелектуальний вимір Р. Бабовала-лікаря упродовж 25 років був пов'язаний із радіотерапією, променевою терапією, радіонуклідними дослідженнями онкологічних хворих. Активно працював у галузі комп'ютерних специфічно-медичних технологій, складав софтуери в різних комп'ютерних мовах; розвивав медичну термінологію з радіології й кібернетики. Отже, дві іпостасі – фундаментальна медицина і поезія, – вільно й природно співіснували, причому україномовна творчість розвивалася далеко від рідної землі.

Інтерпрофесійну мову Р. Бабовала слід розглядати, на нашу думку, через сприйняття його як громадянина Європи – член національного центру ПЕН-клубу (професійних письменників за свободу слова і права людини) з 1989р, який уважно стежив за подіями на Батьківщині своїх батьків: з часів незалежності член спілки письменників України, пізніше альтернативної асоціації українських письменників. Як і в медицині, так і в поезії намагався знайти свій шлях – *«я народився однокрилим янголом що розсипає порошинки світла по очах сліпих мандрівників»*, – однодумців. За Богданом Бойчуком приєднався до поетів «Нью-Йоркської групи». Мотивуючим фактором була *свобода*. *«...кожен поет мусить іти окремо, індивідуальною дорогою, виявляти власний літературний світ і в тому сенсі бути інакшим, сучасним, модерним»* [3,4].

Підсумовуючи, слід підкреслити, у мікрокосмі лікаря і поета Р. Бабовала співрозмовник знайде своє, бо кожен вірш *«випробування мови, як матерії, що втілює думку, ідею, як комунікативного засобу»* [2,14]. *«ми вирости серед німих віків: не очі в нас, / а темні сонячні жаринки»; «у золотім наперстку/на дорогу заховав/собі я суть надії, / декілька ілюзій»*

та/ поняття вічності»; «між нами/відстань – міжпланетна як між радістю і болем».

1. Ботвина Н. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування: Навч. посіб. / Н. Ботвина. –К. : АртЕк, 2000. – 192с.
2. Івашко В. Однокрилий янгол / В. Івашко // Бабовал Р. Мандрівники ймовірного. – К. : Дніпро, 1993. – С.5-17.
3. Поети «Нью-Йоркської групи». Антологія /Упоряд. текстів О. Г. Астаф'єв, А. О. Дністровий. – Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2003. – 288с.

ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Тригуб І.Р, студентка
(Сумський державний університет)
Купенко О.В., викладач
(Сумський державний університет)

Постановка проблеми. Вітчизняні й іноземні дослідники намагаються розв'язати проблеми підготовки молоді до вступу у світ праці. В останні роки виросла зацікавленість дуальною системою навчання Німеччини, яка для широкого впровадження потребує свого осмислення з урахуванням особливостей освітніх систем інших країн.

Метою цієї публікації є аналіз досвіду дуальної системи навчання Німеччини й застосування його в Україні.

Виклад основного матеріалу. Більшість молоді в Німеччині (близько 70 % випускників) після закінчення школи навчаються одній з 350 професій, у рамках дуальної системи: спеціальні теоретичні знання здобуваються у професійній школі, а практична підготовка здійснюється на робочому місці на підприємстві чи в організації. Таке поєднання забезпечує високу кваліфікацію німецьких фахівців, визнану в світі [1, 2].

Існує два типи організації процесу навчання у дуальній системі: одночасне навчання на підприємстві та в профшколі або навчання блоками, наприклад, місяць у профшколі змінюється місяцем практики на виробництві [1]. Підприємства виграють в тому, що після закінчення навчання молодих фахівців можна відразу залучати до виробництва без тривалого введення у справу. Через дуальну систему навчання федеральні землі формують ефективну освітню стратегію, яка дає можливість студентам користуватися сучасними технологіями та отримувати доступ до потенційних робочих місць [1].